

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
potrebujemo Vaše delne volje. Vsek, ki
mu priporočite "Glas Naroda" ali za
pridobite za naročnika. Vam bo hvale-
žen, ker ste mu odprli pot k sreči lepemu
in zanimivemu živju. :: :: ::

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ČITATELJE OPOZARJAMO,
da pravočasno obnovite naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako še
niste naročnik, pošljite en do-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 265. — Štev. 265.

NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 15, 1938—TOREK, 15. NOVEMBRA, 1938

Volume XLVI. — Letnik XLVI.

USTAVOTVORNA KONVENCIJA CIO V PITTSBURGHU

DELAVCE, KI SO PRIKLJUČENI LEWISOVEMU ODBORU, ZASTOPA NAD ŠTIRISTO DELEGATOV

Le malo je upanja, da bi se mogla Lewisov odbor
in Delavska federacija sporazumeti. — Green o-
čita Lewisu, da noče predložiti natančnih raču-
nov. — Lewisov cilj je — enotno delavsko giba-
nje. — CIO ima baje več članov kot AFL.

John L. Lewis, načelnik CIO, je včeraj predložil
prvi ustavotvorni konvenciji Odbora za industrijal-
no organizacijo obsežen gospodarski program, ti-
kajoč se vladinega smotrenega gospodarstva, vi-
šjih plač in obdačenja špekulativnega bogastva.
Po njegovem mnenju je mogoče edinole s pomočjo
tega programa izboljšati sedanji položaj.

V zvezi s tem je nekoliko okrcal tudi Roosevel-
tov program, ko je rekel: — Sedanja administracija
je napravila v gospodarskem pogledu veliko na-
pako, ker ni razširila svojega gospodarskega pro-
grama na primerno razdobje.

Lewisov odbor za industrijalno organizacijo je
star tri leta. V tem kratkem razdobju je silno na-
predoval. Njegov cilj je organizirati delavce na in-
dustrijalni podlagi, ne pa, kot jih organizira Delav-
ska Federacija — po strokah.

Lewisov odbor za industrijalno organizacijo je
star tri leta. V tem kratkem razdobju je silno na-
predoval. Njegov cilj je organizirati delavce na in-
dustrijalni podlagi, ne pa, kot jih organizira Delav-
ska Federacija — po strokah.

Lewis je poudaril, da je CIO začel novo delavsko
gibanje šele zatem, ko so bile njegove unije izklju-
čene iz Delavske federacije.

Njegovo želja je še vedno uveljaviti enotno de-
lavsko gibanje, in v tej smeri bodo storjeni vsi po-
trebni koraki.

— Ko bodo zastopniki Ameriške delavske fede-
racije, — je poudaril, — pripravljeni spoznati in
vpoštevati dejstva ter se pogajati s CIO na podlagi
enakosti in pravičnosti, bodo zastopniki CIO do-
vzeti za vsak predlog, ki bi vodil do sloge. Pri do-
segi tega cilja pa ne smejo biti prizadeti delavci,
katerim moramo posvetiti vso skrb in pozornost.

— Nikakor pa nočem, je rekel, — da bi moja or-
ganizacija postala druga Čehoslovaška ter bi jo u-
ničile take sile, ki skušajo doseči mir na naše stro-
ške.

CIO ima danes 4,037.877 članov, dočim jih ima
Ameriška delavska federacija, kot je bilo poroča-
no na konvenciji v Houstonu, 3,540,385. Članstvo
CIO se je pa zmanjšalo za 250,000 članov, ker In-
ternational Ladies Garment Workers unija ni ho-
tela podpirati trajnega Odbora za industrijalno or-
ganizacijo.

CIO je imel v zadnjih treh letih \$3,540,385 do-
hodkov. Pokril je vse stroške in ima v blagajni še
vedno nad trideset tisoč dolarjev.

Največ prispevkov plačujejo United Mine Work-
ers.

Lewis je poudaril, da sta WPA in PWA dobri
napravi ter da je dolžnost vlade, preskrbeti delo
vsem nezaposlenim, ki so delazmožni in hočejo de-
lati.

Po njegovem mnenju je treba postaviti za delav-
ske odnose revidirati ter vplivati na kongres, da
bo z večjimi dovolili omogočil bolj točno poslova-
nje National Labor Relations Boarda.

WASHINGTON, D. C., 13. nov. — Spor med
Williamom Greenom, predsednikom Delavske fede-
racije, in Johnom L. Lewisom se je poostiril, ker
je rekel Green, da je program, ki ga je predložil

Hoover obsoja divjanje nacijev

načelnik C. I. O.

ANGLEŽI ZASEDLI JERIHO

JERUZALEM, Palestina, 14. novembra. — Včeraj je ro-
pot aeroplanov in ne Jošuve
trompete, naznanil zavzetje
Jerih, ko je angleška infan-
terija vkoraka v mesto.

Zgodovinsko mesto so arab-
ski teroristi držali več dni. Po-
žgali so vsa uradna poslopja,
pošto in policijsko postajo,
predno se je vlada odločila, da
zavzame mesto.

Prvi znak napada je prišel,
ko je nad goro Kristusove is-
kušnje priletelo 6 aeropla-
nov. Infanterija in artilerija
je nato obkolila mesto. Voja-
ki so vkorakali v mesto in pri-
čeli preiskovati hiše.

Ranjena sta bila samo dva
Arabea, ki sta skušala zbežati
skozi kordon vojakov; drugače
ni bilo nikakega spora.

**VAROČITE SE NA "GLAS
NARODA" NAJSTAREJŠI
SLOVENSKE DNEVNIK V
AMERIKI**

Lewis ustvotvorni konvenciji CIO v Pittsburghu,
povsem navadna sleparija.

— Nobena reklama za to ali ono patentno zdrav-
nilo ne vsebuje bolj zmotnih navodil, — je rekel.

— Po triletnem obstandu si CIO ne drzne pred-
ložiti poštenega finančnega poročila ter povedati,
koliko ima takih članov, ki redno plačujejo svoje
prispevke. Številke o članstvu United Mine Work-
ers, odbora za organiziranje jeklarjev, odbora za
organiziranje tekstilnih delavcev ter drugih CIO
unij so silno pretirane.

WASHINGTON, D. C., 13. novembra. — Da-
vid Dubinsky, ki je predsednik International La-
dies Garment Workers unije, — je rekel, da še ni
prepozno, da prideta Ameriška delavska fede-
racija in Lewisov odbor za industrijalno organizaci-
jo do končnega sporazuma.

Po njegovem mnenju bo CIO konvencija v Pitts-
burghu storila marsikaj dobrega v tej smeri.

COL. BATISTA JE DOSPEL V NEW YORK

Kubanski diktator je v
New Yorku močno za-
stražen. — Predsednik
Roosevelt ga je sprejel
v avdijenci.

V nedeljo je došel v New
York polkovnik Fulgencio Ba-
tista, 37letni bivši seržant, ki
se je bil pred petimi leti pola-
stil kontrole nad kubansko ar-
mado. Izza onega časa velja za
"najmočnejšega moža Kube".
Prejšnji teden je bil v Wash-
ingtonu, kjer ga je sprejel
predsednik Roosevelt v avdi-
jenci, nato se je pa odpeljal z
železnico v New York.

Na postaji ga je zastražilo
nad petdeset policistov in de-
fektivov, in v njihovem spre-
stvu se je podal v Savoy Plaza
hotel.

Batista je rekel časnikar-
jem: — Zelo sem hvaležen za
sprejem, ki mi ga je priredilo
prebivalstvo. Vaši policiji sem
se naravnost divil.

Batista si je včeraj ogledal
v spremstvu svoje žene voja-
ško akademijo v West Pointu,
danes mu bo pa prirejen ofici-
elni sprejem.

POGREB PREDSEDNIKA ATATURKA

ANGORA, Turčija, 14. nov.
— Turkiški predsednik Mustafa
Kemal Ataturk, ki je umrl v
četrtek, bo pokopan 21. nov.

Zaradi žalovanja na Tur-
škem je bila konferenca pred-
sednikov vlad Balkanske zve-
ze, ki se je imela pričeti 17. no-
vembra, preložena do konca no-
vembra.

List "Kurun" pravi, da bo
bivši vnanji minister Tefik
Ruždu Aras imenovan za po-
slanika v Londonu mesto Feti
Okyarja, kateremu je bilo ob-
ljubljeno važno mesto pri vlad-
di.

BOB IRWIN BO POSLAN V UMOBOLNICO

Trikratni morilec je bil
procesiran samo zaradi
enega umora. — Pri-
znan se je krivega umo-
ra po drugem redu.

Kipar Robert Irwin, ki je
lani na Velikonočno nedeljo
zjutraj usmrtil mlado lepico
Ronnie Gedeon, njeno mater in
bordarja Franka Byrnesa, se
je včeraj priznal krivega umo-
ra po drugem redu.

S tem se je rešil električne-
ga stola, poslan bo pa v Clin-
ton kaznilnico in sicer v odde-
lek za blazne zločince.

Sodnik bo 28. novembra raz-
glasil obsodbo, ki bo precej ne-
navadna, kajti glasila se bo:
od 270 let do smrti.

Irwin je bil procesiran samo
zaradi umora boardarja
Franka Byrnesa. Zagovarjal
ga je sloviti newyorški odvet-
nik Samuel Liebowitz.

Sodnik Wallace ga je vpra-
šal: — Ali veš, da priznavaš
umor?

— Vse to je le tehnično, —
je odvrnil Irwin, in oči so se
mu bleketale. Pogledal sem v
besednjak, kaj pomeni beseda
"umor". V besednjaku je re-
čeno, da pomeni "zlobno de-
janje." Toda pri tem, kar sem
storil, ni bilo nobene zlobnosti.

— Ali priznaš, da si umoril
Franka Byrnesa? — ga je na-
dalje vprašal sodnik.

— Da umoril sem ga in u-
moril sem tudi Ronnie.

— Ali se ti zdi, da si imel
pravico moriti?

— Pod obstoječimi okolišči-
nami sem imel vso pravico za
to.

Nato se je obrnil k mizi, kjer
so sedeli časnikarji in jim za-
klical, da so profesionalni la-
žnjivi.

Sodnik ga je nato vprašal,
če spoznava, da bo obsojen na
dolgo, dolgo ječo. Irwin je pri-
kimal rekoč: — Da, to vem,
toda po desetih letih bom zo-
pet svoboden.

Irwin je bil že večkrat v raz-
nih umobolnicah, iz katerih je
bil pa odpuščen kot ozdravljen.

LONDON, ČLAN DELEGACIJE

WASHINGTON, D. C., 13.
novembra. — V kratkem se bo
začela v glavnem mestu repub-
like Peru konferenca ameri-
ških republik. Tudi Združene
države bodo poslale na konfe-
renco delegacijo, sestojajo iz
dvanajstih članov, in med de-
legati bo Alf M. Landon, ki je
leta 1936 kandidiral proti pred-
sedniku Rooseveltu.

Delegaciji bo načeloval dr-
žavni tajnik Cordell Hull.

Konferenca se bo začela 9.
decembra.

ZLODEJSTVA NACIJEV NE BODO STOLETJA IN STOLETJA POZABljena

PALO ALTO, Cal., 13. novembra. — Bivši
predsednik Herbert Hoover je podal danes ugotov-
vilo, v katerem se zgraža nad preganjanjem Židov
v Nemčiji. Za ugotovilo ga je prosila Zveza cerkva
ter je bilo poslano njenemu glavnemu tajniku Ta-
vertu v New York City.

DUH KRALJA ALEKSANDRA ŠE VEDNO ŽIVI

Jugoslavlani se svojega
kralja še vedno z uda-
nostjo spominjajo. —
Kraljica Marija je bila
operirana.

BEOGRAD, Jugoslavija, 13.
novembra. — Medtem ko Ju-
goslovani čakajo, da bo 15 let
stari kralj Peter II. zasedel
presto, se še vedno z udanost-
jo spominjajo njegovega oče-
ta kralja Aleksandra, ki je bil
leta 1934 ustreljen v Marseil-
lesu v Franciji, kamor je pri-
šel na obisk na jugoslovanski
križarki.

V tako globokem spominu je
še pokojni kralj pri nekaterih,
da bi kdo mislil, da še vedno
sedi na prestolu, kajti prebi-
valstvo izvršuje njegove načr-
te.

Jugoslavlani so še vedno zelo
ozlovoljeni nad Francijo, ker za
kralja Aleksandra ni preskrbe-
la dovolj varnosti in se je pri-
jateljstvo Jugoslavije do Fran-
cije ohladilo že mnogo pred č-
ehoslovaško krizo. Poleg tega
pa jugoslovanski narod tudi ne
more razumeti, zakaj njegovi
morileci niso bili usmrteni, tem
več se nahajajo v zaporih.

To čustvo jugoslovanskega
naroda je vresničeno v izložbi
mnogih Aleksandrovih predme-
tov v vojaškem muzeju.

V stekleni omari je razložena
okrvavljena uniforma, katero
je kralj Alkesander nosil ob
času, ko je bil ustreljen. V mu-
zeju je tudi avtomobil, v kate-
rem se je vozil v Marseillesu.
Okrvavljene blazine govore o
zgodovini te žalostne tragedije.
Vsak dan se pomikajo mimo
kraljevih spominov ljudje v
neprestani vrsti.

V Oplenu pa počiva njego-
vo truplo v kraljevi grobnici,
kamor Jugoslavlani vedno ro-
maj.

LONDON, Anglija, 13. nov.
— Daily Mail poroča, da je bi-
la jugoslovanska kraljica-vdova
Marija v nekem sanatoriju
v Curihu dvakrat operirana.

Najprej je bila operirana
vsled kamna v mehurju. Tek-
kom operacije pa so zdravniki
našli, da je vnet tudi njen sle-
pič in so ji tedaj tudi odrezali
slepo črevo. Kot pravi poroči-
lo, je zdravstveno stanje kra-
ljice Marije zadovoljivo.

— Vesel sem, — pravi Hoov-
er, — da mi je dana prilika pri-
družiti se vsem tistim, ki pro-
testirajo proti preganjanju Ži-
dov v Nemčiji.

— Nikar pa ne smemo biti v
zmoti in ne smemo dolžiti nem-
škega naroda. Židov ne prega-
nja nemški narod kot tak, pač
jim pa delajo vnebovpijočo kri-
vico tiste politične agencije, ki
imajo moč v rokah. Ti brez-
vestni politiki so potisnili Nem-
čijo v civilizaciji za 450 let na-
zaj. Nemčija je sedaj skoro na
istem stališču kot je bila Špan-
ska začasa inkvizitorja Tor-
quemada, kateri je izganjal
Žide iz Španije.

— Javno mnenje vsega sve-
ta odločno obsoja te nemške
voditelje. Pa ne samo to. Ti
ljudje si sami kujejo proklet-
stvo, ki bo padlo nanje. Nji-
hova zlodejstva še stoletja in
stoletja ne bodo pozabljena.

VOJNA NA ŠPAN- SKEM

HENDAYE, Francija, 14.
novembra. — Španski fašisti
naznanjajo, da so prodrl 4 mi-
lje v republikansko ozemlje na
fronti ob Ebru ter so zavzeli
ve važne ceste v tem okrožju.
Zavzeli so tudi strateško va-
žno goro Pannares, 8 milj se-
verno od Gandese.

V večrajšnjih bojih so re-
publikanci izgubili mnogo vo-
jakov in vojnega materiala.
Republikanska armada je sko-
ro obkoljena pri Ascii in se u-
mika čez Ebro.

V TOVARNAH ZA LETALA V ANGLIJI DELAJO NOČ IN DAN

LONDON, Anglija, 12. nov.
— Zračni minister sir Kings-
ley Wood je rekel, da se je
število delavcev v tovarnah za
aeroplanov v zadnjih dveh me-
sekih pomnožilo za 15 odstot-
kov in mnoge tovarne delajo
po 24 ur na dan. Poslanci so
bili presenečeni, ko je Wood
povedal, da je pri izdelovanju
aeroplanov zaposlenih 3500 to-
varn.

V oktobru je bilo izdelanih
dvakrat toliko aeroplanov kot
v maju, in maju prihodnjega
leta pa jih bo izdelanih trikrat
toliko. Wood ni povedal, kol-
iko ima sedaj Anglija aeropla-
nov in tudi ni povedal, v kakem
razmerju je angleška zračna
sila z nemško.

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakar, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
in Kanado .. \$6.00	Za pol leta .. \$3.50
Za pol leta .. \$3.50	Za tuzemstvo za celo leto .. \$7.00
Za četrt leta .. \$1.50	Za pol leta .. \$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJE IN PRAZNIKE

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1245

NOVE NALOGE ČESKOSLOVAŠKE VOJSKE

Češki list "Venkov" piše o bodoči češkoslovaški vojski in njenih nalogah. Pri tem poudarja med drugim:

Postavljajo se temelji novega političnega in gospodarskega programa. Spremembe bodo številne in globoke. Nasproti raznim vestem, da novi državni vojska ne bo potrebna, je treba pibiti dejstvo, da država brez vojske ne bi bila država.

Naša vojsko bo še nadalje ostala vršilec volje državne politike. Novi položaj v državi pa daje seveda tudi vojaški upravi nove naloge.

Prejšnja leta je vojaška uprava žrtvovala milijarde za obrambne naprave, ki jih končno iz znanih razlogov ni bilo mogoče uporabiti. Lahko rečemo, da je vojaška uprava to svojo nalogo dobro rešila, saj so znana poročila nemških vojaških strokovnjakov, ki so naše obrambne naprave smatrali za veliko viro in pravi problem nemške ofenzive.

Naša vojska bo tudi v bodoče storila vse, da se zavaruje varen razvoj države. Naši odgovorni politiki, češki, slovaški in podkarpatski, bodo naši vojski določili njene bodoče naloge.

Izpolnitev teh nalog ne bo lahka. Predvsem bo treba zadovoljiti želje obeh avtonomnih vlad na Slovaškem in v Podkarpatski Rusiji glede razmestitve višjih poveljstev in posameznih enot.

Nadalje bodo javna dela, zlasti graditev novih železnih prog in cestnih zvez, vsaj v začetku pod nadzorstvom činitelev, ki nudijo jamstvo, da bo od izvajanja teh del izključeno vse, kar bi bilo v zvezi s strankarsko-političnimi vplivi.

Važna pa bo zlasti naloga vojaške uprave na področju: zgraditve primerne oborožene sile.

Nimamo več onega, kar smo doslej imeli, in morali bomo varčevati tudi v armadi. Državna politika se bo držala gesla da je najboljša ona politika, ki varuje mir. To nam predvsem narekuje ureditev odnosov s sosedi.

Armada se bo morala v svojih načrtih povsem prilagoditi novi zunanji politiki. V armadi ni mesta za ideološka nasprotja, ona se mora prva sprijazniti z našim novim položajem v srednji Evropi.

Sosedom bomo morali pokazati dobro voljo in prijateljstvo. To politiko bo podprla tudi vojaška uprava, ki bo temu namenu preusmerila vso vojaško vzgojo.

Božične pošiljatve

Svoje in prijatelje v domovini najbolj razveselite če jim pošljete denarno darilo.

Poslajte božična darila v obliki denarne nakaznice s posredovanjem potniškega oddelka "Glasa Naroda."

Denarne pošiljatve v Jugoslavijo izvršujemo točno in poceni.

Slovenic Publishing Co.

Travel Bureau
216 West 18th Street New York, N. Y.

SOVJETSKE LETALKE

Slika nam predstavlja tri najslavnejše sovjetske letalke: Paulino Osipenko, Valentino Gribudobovo in Marino Raskovo. Preletele so brez pristanka 4031 milj.

Dopisi

Brooklyn, N. Y.

Pretečeno soboto večer smo se zopet imenitno in po domače zabavali na "Martinovi" v seki v prostorih Franka Sveta in Franka Križa v znani Alhambra dvorani na Putnam in Woodward Ave., Brooklyn. Zabavo je priredilo slov. pevsko društvo "Slovan."

Dasi je melo svojo zabavo isti večer v Slov. Nar. Domu tudi podporno društvo Sv. Jožefa, KSKJ, je bila tu dvorana nabito polna. Zelo rad bi apeliral na vsa lokalna kulturna ali podporna društva, da bi odboriki pravčasno poročali v naš lokalni dnevnik "Glas Naroda" glede svojih prireditev, kar bi bilo v splošno korist. Uverjen sem, da bo urednik lista Glas Naroda slična sporočila radevolje priobčeval, posebno še ako bi po možnosti v to svrhu oglaševali.

Naj omenim, da podporno društvo Sv. Frančiška Seraf. št. 46. KSKJ, priredi zabavni večer prihodnjo soboto dne 19. novembra v cerkveni dvorani na 62 St. Marks Place, New York City. Udeležite se je v velikem številu in ne bo vam žal. Zabave bo obilo za stare in mlade. Tudi kar se tiče okusnih jestvin in dobre pijače, sem uverjen, da bo v vseh ozirih prav dobro preskrbljeno.

Nadaljna velika prireditev kot že znano, pa se vrši v nedeljo dne 4. decembra v Arlington Hall na 21 St. Marks Pl., New York City v proslavo 20-letnice dneva Narodnega ujedinjenja kraljevine Jugoslavije, katero priredi, kot je bilo že poročano, več jugoslovanskih kulturnih in podpornih društev, katerim so se dosedaj pridružila, kar me prav veseli, že tri slovenska društva in sicer: podporno društvo Sv. Frančiška Seraf. št. 46, KSKJ; slov. pevsko in dramatično društvo

"Domovina", ter Brooklynski Tamburški klub. Lepo bi bilo, da bi se še ostala naša slovenska društva po možnosti pridružila zgoraj omenjenim društvom, ter s tem pokazala vsaj nekoliko svoje narodne zavesti in dolžnosti.

Čisti dobiček te prireditve, kot sem že zadnjič omenil, bo itak sorazmerno razdeljen med vsa sodelujoča društva. Torej katero društvo se želi sodelovati pri tej proslavi, naj takoj sporoči podpisnemu. Čas imate še do 17. nov. mesto do 15. nov. kot prvotno poročano, ker 18. nov. na seji tozadavnega pripravljalnega odbora se bo namreč završil celotni program. Blagovolite to upoštevati.

V čast mi je omeniti, da bo gl. govornik dr. Božidar Stojanović, generalni konzul kraljevine Jugoslavije, kateri je posebno nam Slovencem zelo naklonjen v vseh ozirih in nas zelo čista. Vsa čast mu!

Zdravo!

Anthony Svet,
125 Montrose Ave.
Brooklyn, N. Y.

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1939

Cena 25c

a poštino vred.

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;

KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno. Dolgoletna skušnja Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.

POTNIŠKI ODDELEK "GLASA NARODA"

216 West 18th Street New York, N. Y.

Iz Jugoslavije

80-letnemu starcu ušla mlada žena.

Ves Gostivar govori zadnje dni o 80-letnem Rakibu Bakijeviću, ki je po ulicah lovil svojo 20-letno ženo Šazijo. Žena se je zatekla v več hiš, ljudje so se pa smejali. Starcu so pomagali loviti ženo prijatelji, a ujeti je niso mogli. Slednjič je starce opustil ta lov in vzdihnil: ne morem se vrniti domov, ona mi je vse, kar še imam na svetu.

Strašno krvoprelitje.

Mladi Leopold Mlakar, doma nekje iz Slovenije, je več let tolkel hudo revščino v Beogradu, lani pa je dobil pri neki tvrdki dokaj dobro službo in ko je bil rešen najhujših skrbi, se je zaljubil v mlado frizerko Ottilijo Mamekovo. Mlakar ima pri sebi svojo mater, ki je ljubeznivo sprejela sinovo izvoljenko. Ottilija se je preselila k Mlakarjevini, da bi skupaj pripravili vse potrebno za poroko. Pred tedni pa je mladenka brez slovesa zapustila svojega zaročenca in njegovo mater. Mlakar jo je iskal po vsem Beogradu, in ko jo je naposled našel, je ni mogel pregovoriti, da bi se vrnila k njemu. Njegov obup se je izpremenil v bes in ono jutro je mladenko pričakal na cesti, ko je šla v službo, ter ji obilil lice z vitriolom. Potem se je sam javil policiji.

TAT IZ NEČIMERNOSTI.

17-letni dijak Innuzent Dutza je poljedelske visoke šole v Ploestiju je roman v zapor, ker je pred kratkim iz blagajne svoje šole ukradel 100.000 lejev. Pri zasliševanju je dejal, da je ta denar potreboval za zlato zobovje. Preiskava je dognala, da si je dal po tatvini svoje popolnoma zdrave zobe obložiti z zlatimi kronami, ker je upal, da bo imel tako večje uspehe pri dekletih. Njegovi profesorji so izjavili, da je bil eden izmed najposobnejših dijakov poljedelskega zavoda.

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

PO STRINAJSTIH LETIH SPREGLEDALA.

14-letna Atmida Verdolini iz Rima je te dni prvič zagledala luč sveta. Dekle je prišlo na svet popolnoma slepo. Sedem let je bila v nekem zavodu za slepce, kjer so jo leta 1930 operirali, pa brez uspeha. Pred kratkim so jo operirali še enkrat, tokrat jo je imel pod nožem sloviti rimski specialist za oči prof. Matteucci. Njegov poseček je imel popoln uspeh. Ko je dekla prvič zagledala luč svetlo, solnce, barve, žive in mrtve stvari, se ni mogla zbrati. Ko so jo vprašali, kaj jo je najbolj napnilo z občudovanjem, je navedla barve svetle in plave ženske lase.

PARIŠKI OTROCI ZOPET DOMA.

Strah pred vojno in opetovani pozivi, ki jih je širil pariški radio in v katerih je svetoval staršem, naj se umaknejo z otroki na kmete, da ne bodo v nevarnosti, če bi sovražna letala napadla mesto, so povzročili, da 1. oktobra Pariz ni imel več svojega običajnega lida. Kakor London, je bil tudi Pariz mesto brez otrok. Glede na mednarodni položaj je bilo prosvetno ministrstvo pomaknilo začetek šolskega leta za deset dni naprej in tako so se pojavili šolarji in šolarke na pariških ulicah šele po 10. oktobru. Najbrž so bili celo veseli, da je pretila nevarnost nove vojne.

10. oktobra se je vrnilo v Francijo v šole 6.300.000 učenec in učenka. In satirični tedniki so seveda vzeli pariške šolarje za glavne tarče svojih dovtipov. Pišejo namreč, da je zavladala med pariško šolsko mladino velika radost nad tem, da bo odpravljen en učni predmet, namreč zemljepis. Zdaj sploh ni vredno učiti se zemljepisa, ker se zemljepidi Evrope menjajo ker čez noč. To izpremembo bodo pa itak po izdramili vsi Francozi, ki niso bili nikoli posebno dobro podkovani v zemljepisu.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.55	Din. 100
\$ 5.00	Din. 200
\$ 7.50	Din. 300
\$ 11.65	Din. 500
\$ 23.00	Din. 1000
\$ 45.00	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 6.35	Lir. 100
\$ 12.25	Lir. 200
\$ 20.50	Lir. 500
\$ 37.00	Lir. 1000
\$ 112.50	Lir. 2000
\$ 167.50	Lir. 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo "veljih" zneskov kot zgoraj navedenih, bodisi v dinarjih ali lirah, dovoljujemo se boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih:

Za izplačilo	
\$ 5.—morate poslati ..	\$ 5.75
\$10.— " " ..	\$10.65
\$15.— " " ..	\$15.60
\$20.— " " ..	\$21.—
\$40.— " " ..	\$41.25
\$50.— " " ..	\$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJIBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST. NEW YORK

Peter Zgaga

KONJSKO MESO

Večkrat sem že čul, da je konjsko meso izredno dobrega okusa. Malo na sladko, potegne, sicer da je pa tako ko prašičevo. Baš zadnjič sem govoril z rojakom, ki je prestal vse grozote svetovne vojne in ga ni mogel prehvaliti.

Pri tem sem se spomnil dogodivšine iz moje rane mladosti, ko smo živeli kot ptice pod nebom in se podili kakor razbrzdana žrebeta. Sama prešernost nas je bila, sama nenkrošena porednost.

Zorko, Blaž in jaz. Pred tridesetimi leti.

Zorko je sedaj v Ljubljani in je menda najboljši muzikar, kar jih premore Jugoslavija in še par sosednjih dežel. Kje je Blaž, ne vem. Pred sedemindvajsetimi leti sem ga zadnjič videl. Originalen fant, da mu ga ni bilo para. Izza onega časa nisem več slišal o njem. Baje je bil v vojni, iz katere se ni več vrnil.

Vedno smo bili skupaj. Štirindvajset ur vsak dan. Spal nismo dosti. No, saj ni bilo časa, kdo bi pa vragolije počel?

Jaz sem bil najmlajši v trojici. Zorko in Blaž sta imela poglavitno besedo. V njima so bili neizbrisni zakladi skoro kriminalne porednosti.

V mojem rojstnem kraju je bilo dvaintrideset oštarij, ki so vse še precej dobro uspevale. Na cerkljansko stran je bila zadnja Renkovecova, preko vode je bil pa šintar, Renkovec najbližji sosed.

Renkovec je bil molček, oduren človek, toda točil je dobro pijačo, in v nobeni idrijski krogi ni niti dobil tako dobrega golaža kakor pri njem.

Zavist je pa huda gospodinja, in tako se je, sam ne vem odkod, razširila govorica, da Renkovec golaž ni delan po vseh pravilih in postavah. Pet idrijskih mesarjev je nekoč prištetanu vina ugotovilo, da ni Renkovec kupil od njih že pol leta nobenega mesa. Seveda ga ni kupil od njih, ker ga je kupoval v Spodnji Idriji, ali kakor smo rekli, pri Fari.

Beseda je dala besedo, slednjič so pritegnili še šintarja vmes, pa se je raznesla govorica, da na "konjskem britofu" pri šintarju onstran vode ni toliko grobov kot bi jih moralo biti.

Zavist ni počivala. Oštirji so vsepili v ljudi prepričanje, da kuba Renkovec golaž iz konjskega mesa in da mu potrebni material šintar dobavlja.

Renkovec je tožil. Kuharice so pričale, da kuhajo golaž iz govedine in šintar je prisegel, da ni še nikdar prinesel v Renkovecovo kuhinjo niti kile konjskega mesa. Pa tudi komisija je prišla pokusiti, in ji je šel golaž tako v slast, da so bili od Renkovecovega vina vsi komisarji pijani.

Zorko in Blaž sta pa menda zastopala državno pravdnistvo, kajti, ko smo leto pozneje jedli golaž pri Renkovecu, se je Blaž pomembno rezal.

Nihče ni opazil, kdaj je potegnil iz zepa črnkast zaokrožen predmet in ga spustil v gosto omako na krožniku. Nato je vzel vilice, malo pobrskal in dvignil iz gulaža konjsko podkev.

Strašno se nam je azčelo muditi. Še danes ne vem, če smo šli ali če smo bili vrženi na cesto.

Kot mi poročajo iz starega kraja, imajo pri Renkovecu še vedno dobro pijačo, toda če vprašate za jed, ti povedo, da nimajo drugega kot mehko in trdo kuhana jajca.

Kratka Dnevna Zgodba

STEPHEN LEACOCK:

MOŽ Z MILIJARDO

Meni ni v mladosti nihče pomagalo. Bil sem enostavno in troje vzgojen — vzemite kateri tih cigar, vsaka me stane 70 centov. Sola mi v praktičnem pogledu prav nič koristila. Rečnično: ko sem šolo zapustil, nisem znal niti brati, vsaj ne gladko brati. Šele odkar sem se posvetil trgovini, sem se naučil pisati svojo materinsko in jo pravilno uporabljati. Lahko vam pa zagotovim: dandanes ni v čevljarstvu in knjižarstvu nikogar, ki bi znal bolje od mene napisati pisano. Vse kar znam, sem si sam ujejal v glavo. Z ulomki se danes ne znam računati, pa tudi ne uvidim, čemu je to človeku potrebno. "Videti si precej močan, bom pa poskusil s teboj."

Tako sem začel. O ničemer nisem imel pojma, toda izpočetka sem delal čisto dobro. Prejemal sem za začetek štiri dolarje na teden, po dveh mesecih so mi povišali na štiri dolarje petindvajset. Ko sem delal približno tri mesece, stopim nekoč k predstojniku mojega nadstropja in ga vprašam:

"Recite mi vendar, gospod Jones, ali ne bi radi na teden prihranili deset dolarjev?"

"Da, seveda, le kako?" me vpraša.

"To je čisto enostavno," mu odvrnim. "Ob stroju, kjer delam, sem natančno opazoval, kako dela predelavec. Polnoma poznam njegovo delo. Odpustite ga in jaz prevzamem njegovo delo za polovico mezde ki jo plačujete njemu."

"Mar res znate?" me vpraša.

"Seveda, kar vrzite ga iz tovarne in poizkusite z menoj!"

"Vaši nazori so mi všeč, zdite se mi iz pravega lesa rezljani."

Vrgel je oraj predelavca na cesto in jaz sem prevzel njegovo delo. Vzdržal sem. Izpočetka je bilo težavno. Toda delal sem po dvanaest ur dnevno, ponoči pa sem se prebiral knjigo o tovarniških strojih. Ko sem prebil približno leto dni pri tem delu, sem stopil k delovnemu nadzorniku spodaj in ga vprašal:

"Ali ne bi radi na mesec prihranili sto dolarjev izdatkov tute v gornjem nadstropju?"

"Kako pa naj to storim?" — Sedite vendar, — je rekel.

"No, odpustite gospoda Jonesa pa namestite mene kot oddelnega predstojnika, opravljaj bom svoje delo in pravičnem se njegovo za sto dolarjev manj, kakor mu zdaj plačujete."

Stopil je v ravnateljsko pisarno in sem čul, kako je govoril z gospodom Evansom, vodilnim ravnateljem.

"Ta mladi mož ima značaj," sem ga čul govoriti. Potem je prišel spet iz pisarne.

"No da, bomo pač poskusili z vami. Veste, kolikor je v naši moči, radi pomagamo svojim nameščencem. In vi ste fant od fare, takšnega potrebujemo."

Jones je torej bil naslednji dan odpuščen in jaz sem prevzel njegovo službo. To je bila čista lahka reč. Ni vredno besede. Če zna človek prav začetiti, je v poslovnem življenju vse tem lažje, čim višje se povzpneš. V tej službi sem vzdržal dve leti in sem prihranil vse svoje prejemke, izveniši petindvajset dolarjev na mesec, ki sem jih potreboval za življenje. Nikoli nisem niti centa po nepotrebnem izdal. Enkrat samkrat sem si ogledal Irwinovo "Macbeth" za 25 centov in nekoč sem tudi gledal z galerije, kako je mlad možki igral na gosli. Toda ne verjamem, da bi človek lahko kaj prida profitiral v gledališču — po moji sodbi tu ni koristi.

In ko je spet minilo nekaj časa, stopim lepega dne h gospodu ravnatelju Evansu in mu rečem: "Gospod Evans, jaz sem za to, da odpoveste gospoda Thompsona, generalnega nadzornika."

"Zakaj? Kaj je pa napravil?"

"Ničesar," odvrnem. "Toda jaz lahko prevzamem njegovo službo z mojo vred in vi mi daš plačo, ki jo on prejema, tako prihranite denar, ki ga zdaj plačujete meni."

"To se čisto pametno čuje," je odvrnil.

Vodstvo tovarne je torej odpustilo Thompsona in jaz sem nastopil njegovo službo. Zdaj se je pričel moj vzpen. Kajti zdaj, glejte, sem lahko nadzoroval prodajo in sem lahko dohodke držal visoko ali nizko, po moji volji. Vzemimo, da nimate pojma o stroških na takšnih rečeh. Česa takega vendar na univerzah nikomur ne vlijeje v glavo. Toda če bi vi imeli trohico pojma o tem in pa o dividendah, bi pač vedeli, da lahko odločen značajen in trgovski spreten mož kot generalni nadzornik naredi z bilanco kar le hoče, posebno kar se tiče previškov. Delničarji morajo vzeti, kar pač je, in morajo biti s tem zadovoljni. Oni namreč ne morejo vodilnega človeka kar takole vreči na cesto, ko ima vendar vse v svojih rokah. Saj se vendar bojijo, da bo šla vsa ropotija narazen. Vi bi radi vedeli, zakaj sem vse tako delal? Tako vam povem. Polagoma mi je bilo vedno bolj jasno, da je podjetje tako veliko, da so gospod Evans, vodilni ravnatelj, in večina delničarjev izgubili zveze s potrebnostmi, izkratka, da ne gredo več vstric s podjetjem. V trgovini s čevlji je namreč cela kopica podrobnosti. To ni tako, kakor pri navadnih predmetih, vse skupaj

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Lepe plesalke proti plačilu takse

V Franciji dobro vedo, da so bogati ljudje pripravljeni drago plačati za malo veselja, plesa, ali prijetne zabave v baru. Francozi so pripravljeni po tej poti prispevati tudi v dobrodelne namene mnogo več, kakor bi bi trkal na njihova usmiljena srca neposredno. Zato je v Franciji z stara navada prirediti ples, veselice, družbe in bazare, kjer se lahko ljudje za drag denar dobro zabavajo. Čisti dobiček se pa vedno porabi v dobrodelne namene. In da bi zanimanje bogatih ljudi ne popustilo, si morajo prireditelji izmisliti vedno nove in privlačnejše zabave. Nedavno so priredili v Parizu lehodolno večer, kjer je bila njegova največja privlačnost

nastop najboljših plesalk iz elegantnih nočnih lokalov. Z njimi je lahko plesal vsakdo, samo če je plačal določeno takso. Večer so pričeli v Colisen, kjer so nastopile najlepše plesalke v vijoličastih večernih oblekah. Dekleta so sedela v posebnih naslanjačih in visoka gospoda si jih je lahko izbirala ter plesala z njimi. Tem dekletom je prepovedano flirtati s plesalci smejo samo plesati. Mladenci ali mož si najprej dekleta dobro ogleda, potem si pa izbere tisto, ki mu je najbolj všeč. Predno gre z njo plesati mora kupiti pri blagajni izkaznico, ki jo izroči izbrani plesalki. In ta mora potem z njim plesati, pa naj bo še tako star ali grd.

Na omenjenem dobrodelnem večeru so zavzele pariške zvezde mesta poklenih plesalk, tako zvanih taxi-girls. Namestu običajne takse 5 frankov, je bila določena taksa 50 frankov za vsak ples. Zato se je pa lahko zasul vsak, kdor je plačal 50 frankov, po svoji volji bodisi z Josephine Baker, z Mississipi, z Annabelle, s Parisys, z Suzy Solidero ali z Dambo. Ni treba posebej omenjati, da se je našlo mnogo starih in mladih gospodov, ki so radi večkrat plesali po 50 frankov, samo da so mogli plesati valček ali lambeth walk z Bakerjevo ali dražestno Annabelle.

Uspeh je zadovoljil vse. Siremašni pariški otroci so dobili več tisočakov za najnujnejše potrebe, v prvi vrsti za zimsko obleko, starejšim gospodom so se pešeno razmagnali udje.

mladeniči so se pa lahko pohvalili, da so plesali z Annabelle. Lepim plesalkam se pa ni zgodilo nič hudega, kvečjemu da so jim nerodni plesalci stopali na noge. Že svojo požrtvovalnost in trud niso dobile niti belic. Toda njihova požrtvovalnost za siromašne otroke jim je samo v čast, obenem pa kaže, da imajo še najboljšo srce tisti ljudje, ki igrajo vse življenjsko komedijo.

VSA NEWYORSKA SLOVENSKA DRUŠTVA naj izvolijo po dva zastopnika za skupni sestanek, dne 27. NOVEMBRA v Slovenskem Narodnem Domu, 253 Irving Avenue, Brooklyn, N. Y.

Romani... Spisi... Povesti

Don Kihot

Spisal Miguel Cervantes

To je klasično delo slavnega španskega pisatelja. To je satira na viteštvo, ki je še vedno hotelo ohraniti svoj ponos in veličino, pa se ni zavedalo, da že umira. "Don Kihot" spada med mojstrovine svetovne literature.

158 strani.

Cena 75c.

MARKO SENJANIN, SLOVENSKI ROBINSON...	75c
MATERINA ŽRTEV, 210 strani. Cena	60
Zanimiva povest iz dalmatinskega življenja.	
MLADIM SRCEM (par krasnih črtic pisatelja Meška)	25c
MILJONAR BREZ DENARJA, spisal C. Phillips Oppenheim, 92 strani. Cena	75
Do skrajnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znan angleški romanopisec poznaj po celim svetu.	
MIMO ŽIVLJENJA, spisal Ivan Cankar, 230 str. Cena	80
MED PADARJI IN ZDRAVNIKI Spisal Janko Kač, 119 strani. Cena	60
MOŽJE, spisal Emerson Hugh, 209 strani. Cena	50
Zanimivo delo, ki bo užajalo vsakemu čitatelju. Prevod prav nič ne znošaja za originalom.	
MRTVI GOSTAČ	35c

SALJIVI SLOVENEK

(Anton Brezovnik)

Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov — 292 strani

50

NADEŽNA NIKOLAJAVNA

Spisal V. M. Garšin, 112 strani. Cena

35

Junaki tega romana blodijo in tavajo skozi temo življenja. Vzpenjajo se kvišku, a sredi poti omagajo.

NAŠA LETA, spisal Milan Pugalj, 125 strani. — Cena vez. Broš.

50

Knjiga vsebuje dvajset povesti pisatelja Pugalja, ki je poznal dušo dolanjskega kmeta kot le malokdo.

NADEŽNA NIKOLAJAVNA

Spisal V. M. Garšin, 112 strani. Cena

35

Junaki tega romana blodijo in tavajo skozi temo življenja. Vzpenjajo se kvišku, a sredi poti omagajo.

NA INDIJSKIH OTOKIH

50c

NA RAZLIČNIH POTIH

40c

NOVA EROTIKA, spisal Ivan ROZMAN. Trde vez. 115 strani. Cena

70

Knjiga vsebuje "misli, ki so se rodile v človeku v prvih letih svetovne vojne".

PESMI V PROZI, spisal Chas. Baudelaire, 112 strani. Cena

80

Verna silka pestrega velkomestnega življenja in spominov nanj.

PINGVINSKI OTOK, spisal Anatole France, 252 strani. Cena

60

To je satira na francoske preteklosti in sedanjosti. V tej knjigi je slaven francoski pisatelj najbolj drzen in brezobziren v svoji zabavljici.

PLAT ŽIVNA, spisal Leonid Andrejev, 131 str. Cena

40

Poleg nastrojne povesti slavnega ruskega pisatelja vsebuje knjiga še dve, namreč "Misel v megli" in "Brezdno".

PARISKI ZLATAR

35c

POZIGALEC

25c

POSLEDNJI MOHIKANEC

30c

PATRIA (povest iz irske zgodovine)

30c

POVESTI IN SLIKE, spisal Kaver Meška. — 79 strani. Cena

60

Knjiga vsebuje tri povesti našega priljubljenega pisatelja, mojstra v opisovanju. Njegov slog je izrazit, njegove misli so globoke in meške. Posebno ženske so vneto za njegova dela.

PRAVLJICE.

Spisal H. Majar. Izbrani iz prostega naroda. Cena

60

PRAVEČANOVE ZGODE

PRIGODBECEBELICE MAJE, trd. vez. 1. —

PRVI MED INDIJANCI. Povest iz našega odkritja Amerike. Cena

30

REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM

30c

ROČKA IN BELA VERTICA

30c

RTICE SELAVKE, Rabindranat Tagore. Trd. vez. 84 strani. Cena

75

Prigovori, esej in misli slavnega indijskega pisatelja.

STUDENT NAJ BO. — NAS VSARDANJI

KRUB, spisal F. K. Finigar, 80 strani. Cena

50

Nas mosterdeli pripovednik nam nudi v teh dveh svojih delih obilo duševnega uživanja.

PRAVLJICE, Košutnik, II. zvezek. Cena

75

PRAVLJICE, H. Mayer. Cena

30

TURKI PRID DUNAJEM

TATČ, spisal France Bevk. Trd. vez. 80 str. Cena

70

Nas izborni primorski pisatelj nam daje v tej knjigi dve povesti, ki jih je posv. "svolj materi."

TISOČ IN ENA NOČ, s slikami, velika izdaja. Broš. 3 knjige. Cena

3.25

Najboljši prijatelj
v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA PODPORNA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 50,000

PREMOŽENJE: \$7,500,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNP!

Glavni stan:
2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

AGITATOR, roman, spisal Janko Kersnik, 99 strani. Cena \$1.00

Kersnik je poleg Jurčiča naš najbolj poljuden pisatelj. Več del, ki jih Jurčič vsled bolezni in smrti ni mogel završiti, je Kersnik uspešno dovršil. "Agitator" smiselno in elegantno najboljša dela.

ANDREJ HOFER

50c

SELE NOCI, MALI JUNAK, spisal F. M. Dostojevski, 152 strani. Cena

60

Kratke povesti iz življenjskega pisatelja. To so prva književna dela slavnega ruskega romanopisca.

SEAVIN DNEVNIK, spisala Luiza Pesjakova, — 164 strani. Cena

60

Poleg Pavline Pačkove je Luiza Pesjakova takorekoč edina ženska, ki se je koncem prejšnjega stoletja udeleževala v slovenski književnosti. Njeni spisi razodevajo čutečo žensko dušo.

DELORAJSKI BISER

35c

BOJ IN ZMAGA

30c

CVETINA BOBOGRAJSKA

45c

CVETKE (pravljice za stare in mlade)

30c

DEDEK JE PRAVIL (pravljice)

40c

DEKLE ELIZA, spisal Edmond de Concourt, 112 strani. Cena

40

Concourtova dela so polna fines in zanimivosti, slasti v risanju značajev, čitih nekateri so mojstrsko podani in ima človek med branjem vtis, da posamezne osebe sedijo kraj njega in kramljajo z njim.

DEVICA ORLEANSKA

50c

DVE SLIKI, spisal Kaver Meška, 103 strani. Cena

60

Dve črtici enega naših najboljših pisateljev vsebuje ta knjiga. "Njiva" in "Starka". Obe sta mojstrsko završeni, kot jih more završiti edino naš neko-čuteči Meška.

ELIZABETA, HČI SIBIRKEGA JETNIKA

35c

FRA DIAVOLO

40c

GOSPOD FRIDOLIN ŽOLNA, spisal Fran Milčinski, veselomodre humoreske, 72 strani

35

KMEČKI PUNT, spisal Aug. Šenoa

75

Zgodovina našega kmeta je zgodovina neprestanih bojev. Bojev s Turki in graškimi. — "Zakaj kmečki punt" je mojstrsko opisal slaven hrvatski pisatelj Šenoa. Krasen roman bo sleherni s užitkom prečital.

KRALJEVIČ IN BERAČ

30c

KRVNA OSVETA (povest iz slovenskega gora)

30c

LA BOHEME, spisal: H. Murger, 402 str. Cena

90

Knjiga opisuje življenje umetnikov v Parizu. Knjiga ta svetovno znano delo.

LISTKI (Ks. Meška), 144 strani

70

MALI KLATEZ (spisal Mark Twain)

70c

MALI LORD, spisala Frances Hodgson Burnett, 193 strani. Cena

80

Globoko zasnovana povest o otroku, ki ga oduševlja čudaka. Dekle je plod ameriške vajoje, ki ne pozna razlik med bogatimi in revnimi, pač pa zna razlikovati le med dobrim in slabim.

Štiri zanimive črtice našega priznanega pisatelja.

Cena 30

MALINKOSTI, spisal Ivan Albrecht, 120 strani.

Igralec

Spisal F. M. Dostojevski

265 strani

Slavni ruski pisatelj je v tej povesti klasično opisal igralško strast. Igralec izgublja in dobiva, poskuša na vse mogoče načine, spletkari, doživlja in pozablja, toda strast do igranja ga nikdar ne mine.

Cena 75c.

Idiot

Spisal F. M. Dostojevski

TRI KNJIGE

Nad 600 strani

Krasen roman enega najboljših ruskih pisateljev. — Opis mladeniča, ki je imel že v najbolj rani mladosti nagnjenja k nenormalnostim. Opis je živahen in ne utrjuje kot nekateri drugimi romani Dostojevskoga.

Cena \$2.25

KAKO SEM SE JAZ LEBAL, spisal Jakob Albrecht, TRI knjige po 140, 150 in 114 strani. Cena

60

vsak zvezek. Vsi trije

1.50

Pisatelj nam v teh treh knjigah opisuje usodo in življenje kmetakega fanta, ki so ga stari poslali v šolo, kjer se je vadil za lastni sredstvi ter zdaj laže, zdaj težje, izšel od šole do šole ter si slednje priboril v življenju mesto, po katerem je stremel. Knjige so pisane živahno. Ob čitanju se bo moral čitatelj večkrat od srca smejati.

KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS, spisal Jules Verne, 88 strani. Cena

45

Menda ni bilo pisatelja na svetu, ki bi imel tako živo domišljijo kot je imel Francoski Jules Verne. In kar je glavno, skoro vse njegove napovedi so se resničile. Predolgimi desetletji je napovedal letalo, podmornico, pollet v stratosfero itd.

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

Dagmar je vesela, da je Marietta že pred več dnevi pravila do tega. Svojo kratko svobodo je živela z iskrenostjo in je navadno zahajala na malo višino, od koder je bilo mogoče videti daleč v daljavo, četudi ni bilo mogoče videti poti, ki je vodila ob zidu, ker je bila tako blizu visokega zidu.

Tako tudi sedi nekega dne, ko je Marietta po kosilu apala, na klopi na višavi. Hrepeneče leti njen pogled v daljavo in skozi njene ustnice pride pesem, ki jo je tako rada pela:

"Iz mladih let — iz mladih let
zveni mi pesem spet in spet,
ker vse, kar moje bilo je —
vse, prav vse minilo je."

Sladko in žalostno se glasi pesem čez zid. In predno more peti dalje, se prestraši, kajti od zunaj, onstran zidu se nenadoma oglasi odgovor, lep gorak bariton:

"O, domovina, domovina,
daj, da v tvojem objemu
mi izginejo sanje iz spomina."

Sunkoma skoči Dagmar s svojega sedeža, pritisne svoje roke na srce in v najglobljem ginjenju posluša odgovor na svojo pesem. In ko pesem izzveni, se zbudi iz svoje zatopljenosti in zakliče glasno:

"Halo! Halo! Ali je to kak moj rojak?"

"Da! Ali ste sami?" pravi moški glas.

Dagmar se tresne po celotnem svojem životu vsled razburjenja. Tam je bil njen rojak. Ali naj ga pusti, da gre mimo, ne da bi ga prosila za rešitev? Zbere ves svoj pogum, nastavi roko na usta kot zvočnik in zakliče razvneto:

"Da, da — sama sem — oh, prosim, prosim, pomagajte mi — dekleta je tukaj v nevarnosti!"

"Samo počakajte nekaj trenutkov, takoj sem pri vas."

Ni manj ginjeno se ni glasilo z druge strani.

Dagmarine oči plaho pregledajo pot, ki pelje k gradu, toda Marietta ni bila videti, kajti še vedno je spala. Toda erce ji vendarle utripa do grla. Plahih oči pregleda čez zid, za katerim zasliši lahen šum. Nato pa zopet zasliši zveneči glas:

"Pazite!"

Takoj nato pa prileti moški klobuk čez zid, na katerem je bila privezana vrva.

"Prosim, potegnite me z vrvjo, dokler ne zakličem: ne hajte!" zapove moški glas.

S tresočimi kolena hiti Dagmar na kraj, kjer je padel klobuk z vrvjo. Klobuk odveže in vleče počasi za vrv, dokler ne zapazi, da je nekaj potegnila čez zid in čez črepinje. Tedaj pa zapove moški glas:

"Stojte!"

Dagmar več ne vleče, vidi samo, da na črepinjah leži moška suknja. Tedaj pa sliši nadaljnje povelje:

"Halo, poslušajte sedaj dobro! Privežite vrv k drevesu tako trdno, kolikor morete, da bo popolnoma nategnjena. Morate pa dobro zavezati, da se ne bo razvezala, ko bom plezal po vrvi, razumete?"

"Da, da, — oh da!" odgovori Dagmar s tresočim glasom.

Že ta moški glas ji navdihne čut pomirjenja. S tresočimi rokami z vsa svojo močjo ovije vrv nekolikokrat okoli drevesa in jo trdno zadrge.

"Gotovo, vrv je popolnoma trdna," zakliče.

Takoj nato zasliši drgnjenje čevljev na vnanji strani zidu. Z velikimi plahimi očmi gleda na kraj, kjer je ležala suknja. In tedaj se prikažejo močne moške roke, ki so se oprijemale suknje, da se ne bi ranile ob steklene črepinje. Dagmar se nenadoma poloti strah. Komu je pomagala čez zid? Mogoče je kak vlomilec, zločinec? Pa predno je v tem na jasnem, kaj naj bi storila, že stoji pred njo z drznim skokom mlad gospod. Vzravnan in vitek stoji pred njo ter ji obrne svoj zagoreli, izraziti obraz. Dagmar stoji nekaj časa kot okamenela ter ga gleda z velikimi očmi. Nato pa brez vsake moči se opotče proti njemu, razkrili svoje roke in kot bi ga prosila pomoči, zakliče napol zadušena v razburjenosti:

"Gospod Werner! Moj Bog, gospod Werner!"

Werner jo vjame v svoje roke in jo trdno drži in tako stoji in se gledata z velikimi očmi. Werner vidi žareti zlate iskre v njenih modrih očeh in omamljen, kot bi ga prevzele lepe sanje, pravi v veliki ginjenosti:

"Dagmar Strasser! — da to so oči Dagmar Strasserjeve!"

In dvigne njeno roko, ne da bi jo izpustil in jo iskreno pritisne na svoje ustnice in nato globoko ginjen pravi:

"Tukaj stoji vaš najljubši sin in podložnik, Dagmar Strasser, in gorje njemu, ki bi se vam upal skriviti le en las."

Svojih oči ne more umakniti njegovim, kot bi se ji zopet zanjalo, kot onega dne, ko se ji je prikazal njen oče in ji je z roko pripeljal Wernerja Falknerja. Takoj ga je spoznala, ne samo po podobnosti s prijateljem njene mladosti, temveč ker ga je takega, kot sedaj izgleda, videla v svojih sanjah. In pod njegovimi občudujočimi pogledi ji šine v obraz globoka rdečica. Zmedena se oprostí njegovih rok, ne da bi umaknila svojega pogleda od njega in pravi tiho:

"Gospod Werner — oh, gospod Werner, ali ste v resnici vi? Nebo vas je poslalo k meni — tako bom mogoče rešena iz svojega nečestja."

Njena roka počiva v njegovi in iz te gorke, močne moške roke teče novo življenje v njeno roko.

"Povejte mi, kakšna nevarnost vam preti, gospica Dagmar! Toda najprej pojdite h klopi, kajti vsled razburjenja se tresete in morete še komaj stati pokonci."

Zopet jo prime okoli pasu in jo skrbno pelje na višino, kjer jo spusti na klop, ostane pa spoštljivo od nje v primerni oddaljenosti.

(Dalje naslednjikrat.)

FRANCOZI SE VRAČAJO

Francoške čete, ki so bile ob času nemške-češke krize poslane na nemško - francosko mejo, se vračajo v Metz, glavno mesto Lotarinške.

Razne vesti.

MODNI KRALJ V BEDI.

Življenje piše samo najbolj neverjetne zgodbe. V velikih pariških listih je izšla — kakor že večkrat prej — vest, da namerava nekoč najmočnejši izmed modnih diktatorjev Paul Poiret, zapustiti Francijo in oditi v Ameriko, kjer bi si z modnimi sketchi po majhnih kabarejih služil kruha.

Osem in trideset let je ta mož ustvarjal svetovno žensko modo in je dosegel s tem rekord, s kakršnim se ne more pohvaliti noben drug modni mojster in modni risar. Bil pa ni samo umetnik v načrtovanju oblačil in dviganju cen, bil je tudi umetnik v razsipavanju in v tem oziru povsem različen od drugih Francozov. Štedljivosti ni poznal. Vrtinci proslulega finančnega škandala sleparja Oustrica, kateremu je bil zaupal svojih zadnjih 12 milijonov frankov, so ga potegnili na dno in ko je prišel na površje, je bil reven kakor beruč. Podjetje, palačo, avtomobile, slavo in prijatelje je na mah izgubil.

Mož, ki je imel nekoč petdeset milijonov zlatih frankov in grad v Baulogneskem gozdu, napolnjen z umetnostnimi dragocenostmi, se je moral preseliti v majhno, revno sobico v pariškem predmestju.

Nihče ne more trditi, da bi svojo nesrečo prenašal nemško. Nasprotno, po vseh razočaranjih je poskušal vse, da bi se na dostojen način držal nad vodo. Najprej je pisal spomine iz dobe svojega sijaja, ki so jih nekateri časniki sprejeli za precej majhen honorar. Potem se je poskušal kot igralec.

Nastopil je v neki igri akademike Collette. S kraljevskim dostojanstvom je igral vlogo ravnatelja neke šmire. Potem je poskušal s šivanjem, toda prsti moža, ki je štel skoraj 70 let, so bili postali že trdi.

Njegov dvig ni bil nič manj čudovit od njegovega padca. Začel je kot krojaški vajenec, ki se je moral že z dvanaajstim letom sam preživljati. Bilo pa mu je komaj sedemnajst let, ko je sedel kot glavni risar v enem največjih modnih podjetij. Kljente in šef so ga oboževali. Z osemnajstim letom je imel svoj lastni atelje v Rue de la Paix in v eni sami sezoni je potokel vse svoje tekmece.

Sedaj se bo odpeljal ubog in zapuščen v Novi svet, življenju potujočega komedianta naproti. Svet je nevaležen in gotovo se ga ne bo spomnila nobena izmed njegovih nekdanih klientk iz ameriške denarne aristokracije, ki so bile nekoč ponosne, če so smele stopiti predenj.

ŽENIN SE JI JE SAMO SMEHLJAL.

V Pekingju je zahtevala gospa Juančilvano ločitev zaradi bigamije svojega moža. Obenem je zahtevala 30.000 dolarjev alimentov. Toženi mož je sin bivšega prezidenta in generala Juančikaja. Tudi žena je hči visokega uradnika. Pravi povod za ločitev je pa nekaj čisto drugega. Žena pripoveduje, da se je zaročila v aprilu 1. 1935 v Pekingju, ko ji je bilo 17. njemu pa 24 let. Na zaroki je sedela za mizo naproti ženinu. Ženin se ji je prijazno smehljal, ni pa izpregovoril z njo nobene besede, kar je smatrala za posledico fantove sramežljivosti. V avgustu istega leta sta se vzela in šele po poroki je

mlada žena spoznala, da je mož gluhomem. Sporazumevala sta se samo pisмено.

Žena pripoveduje tudi, da je šele pozneje zvedela, da je bil njen mož že oženjen, da je pa njegova prva žena zblaznela in zato ni živela doma. Da je ostala tako dolgo pri svojem možu, se mora on zahvaliti harmoničnemu življenju doma, ker se je žena zelo dobro razumela z vsemi rodbinskimi člani razen z možem. Posebno tašča je ravnala z njo zelo lepo. Zdaj je umrla in mladi ženi je postalo življenje v moževem domu nezno. Zato je sklenila zahtevati ločitev zakona in sklicevati se pri tem na možovo dvoženstvo. Po kitajskih zakonih bi pa to itak ne bil razlog za ločitev zakona. Toda sodišče je razsodilo proti nji. Sodnik ji zlasti ni hotel verjeti, da ne bi bila vedela za prvo možovo ženo.

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

DOMAČE ŽIVALI. 72 strani. Cena	30
GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strani. Cena	25
EUMORESEK IN GROTESKE. 180 strani. Cena	50
Trda vez. Cena 1.—	
12 KRATKOČASNIH ZGODBIC. 72 str. Cena	25
PO STRANI KLOBUK. 159 strani. Cena	50
POL LITRA VIPAVCA. spisal Felgel. 138 str.	60
PREDTRŽANI. PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena ..	25
SANJSKA KNJIGA	50
SLOVENSKI ŠALJIVEC. 34 strani. Cena	40
SPAKE IN SATIRE. 150 strani. Cena	50
TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena	70
TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena ..	30
TRENUTEK ODDIHA (Knjiga vsebuje tudi šaljivo "Vse naše"). 139 strani. Cena	50
ŽENINI NAŠE KOPRNELE. 111 strani. Cena ..	45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

MOŽ Z MILJARDO

(Nadaljevanje s 3. strani.)

je bolj zamotano. In tako mi je padlo v glavo, da tistega ravnatelja Evansa in še cel kup drugih postavim pod kap.

Stopim torej lepega večera k staremu Gugenbaumu, predsedniku naše družbe. Imel je vilo v predmestju. Ta mož ni bil samo predsednik naše družbe, marveč je tical se v celji kop drugi podjetij in je bilo res težko priti k njemu. Nikogar ni pustil k sebi, če o njem ni vnaprej vedel, kaj mu bo povedal.

No, jaz sem se tistega večera enostavno napolil v vilo in so me pustili k njemu. Govoril sem najprej z njegovo hčerko in sem ji rekel, da moram s starim na vsak način govoriti. Zadržal sem ji, da je reč tako nujna, da se me nikakor ni upala zavrniti. Veste, to mi je pa dano, da znam z ženskami tako govoriti, da nobena ne zna reči "ne." Potem sem razložil staremu Gugenbaumu, kaj lahko napravimo z delnicami. "Naredim lahko tako, da bo dividenda enaka nišli in nihče ne bo vedel zakaj. Potem lahko cele kupe delnic pokupite po poljubni ceni. Po dveh letih pa lahko spet dvignem dividendo na petnajst, ali celo na dvajset odstotkov."

"Kaj pa vi, kaj bo pa z vami?" me je vprašal stari gospod in me prodorno pogledal. Dede je imel fino trgovsko glavo, vsaj takrat. Razložil sem mu torej, kaj bo z menoj. "Zelo lepo," je rekel, "vse v redu. Kar lepo začnite, toda pisмено ne dobite niti vrstice od mene."

"Pa tudi ni potrebno, gospod Gugenbaum," sem odvrnil. "Kajti vi ste prav tak gentleman kakor jaz in to mi zadostuje."

Ko sem se poslovil, me je spremljala njegova hčerka do vrat. Stavim se, da se je zelo bala, ker me je bila pustila v vilo, toda zagotovo sem, da je storila popolnoma prav. Pozneje, kadarkoli sem se hotel govoriti s starim gospodom, sem zmeraj vprašal po hčerki, ona je že poskrbela, da je šlo gladko. Vprašate, če sem vse druge spravil iz službe? I, seveda, kako pa, to je bil lahek posel. Šlo je bsez težav. Stari gospod je zadal vsej trgovini z usnjem krepak sunek in jaz sem povzročil stavko. Potisnil sem dividendo na polovico nizdol in v teku enega leta sem glavne delničarje tako izpame-toval, da so zapustili družbo. Seveda jim je večina manjših delničarjev brž škodila. To je vedno tako. Stari Gugenbaum je kupil cenene delnice, polovico sem jih dobil jaz. Tako sem dospel tja, kjer me zdaj vidite. Nadziram celotno industrijo v dveh državah in zadnje čase delo več kakor to, ker smo prevzeli tudi družbeno strojarne, tako da celota tvo-ri dejansko velik koncern. Gugenbaum? Če sem tudi

VSE PARNIKE
in
LINJE
ki so
važne za
Slovence
zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

16. novembra:	New York v Hamburg
18. novembra:	Queen Mary v Cherbourg
19. novembra:	Rex v Genoa Ile de France v Havre
23. novembra:	Hansa v Hamburg
25. novembra:	Europa v Bremen
26. novembra:	Vulcania v Trst Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg
2. decembra:	Champlain v Havre Queen Mary v Cherbourg
7. decembra:	Conte di Savoia v Genoa Hamburg v Hamburg
10. decembra:	Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg
13. decembra:	Bremen v Bremen
14. decembra:	New York v Hamburg Rex v Genoa
16. decembra:	Queen Mary v Cherbourg
17. decembra:	Paris v Havre
21. decembra:	Hansa v Hamburg
26. decembra:	Normandie v Havre

tega izrinil? Ne, veste, to pa ni bilo potrebno. Veste, rad sem zahajal v njegovo vilo, o vsaki reči sem se pogovoril z njim, in veste, naposled sem poročil njegovo hčerko. Tako vidite, če se prav vzame, ni bilo potrebno, da bi izrinil še starega gospoda. Stanuje pri nas in se je postaral kakor zemlja. Dejansko stori vse zanj. Seveda, je meni in moji ženi vse zapisal. Ona nima smisla za to — veste, je tako skromna in zgolj za gospodinjstvo — in tako z vsem razpolagam sam. Če dobi stari gospod kakšne denarje, seveda vse pripada nam skupno. Saj siromak ne bo več dolgo zemlje tlačil, sleherni dan opazam, kako se mu slabša. Vprašate, če se bo moj sin posvetil trgovini? Verjemite, jaz bi to rad videl, toda zdi se mi, da ne nagiba k temu, preveč je po materi, ali pa je morda šolanje temu krivo. Ne verjamem, da bi univerza zbudila talente za trgovino — kaj pa vi pravite?

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo že vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" : : 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Bohinjsko jesero